

NATO'ya kölelik anayasası

Bölgemizin güvenliği, ağır bunalım içinde: Orta ve Yakındoğu'da savaş odakları yanıyor. Körükleyen ABD emperyalizmi, Pentagon... İsrail Lübnan'a, Filistin halkına karşı canavarlıklarını sürdürüyor. Saldırıların ardında yine Pentagon.. Reagan'lar, Weinberger'ler tarihini çarkını geri çevirmeye, bölgede kaybettikleri "evin efendisi" konumunu yeniden kazanmaya çalışıyorlar...

Yurdun güvenliği, ulusal çıkarlar tehlikede. ABD, saldırı politikasına Türkiye'yi araç etmek istiyor. Onu, komşu ülkelere karşı saldırı üssü yapmak istiyor. Bu politika Türkiye'yi bölgede ve dünyada ABD ve İsrail ile başbaşa, yalnızlığa iter.

Bu dayatmaları cuntanın politikası kolaylaştırdı: Kardeş İslam ülkelerine saldırı için kurulmuş Amerikan "Çevik Kuvvetleri"ne topraklarımızda üsser hazırlandı. Amerika'nın isteği ile, İsrail'e diplomatik ilişkiyi sürdürüldü. Sözde "terörist arama" bahanesiyle, MİT ajanları, baş terörist İsrail'in emrine, ıssal altındaki topraklara gönderildi.

Cuntanın "anayasa"sı güvenliğimiz, bölge barışının içinde bulunduğu ciddi tehlikeleri daha da artırıyor. O, Amerika'ya bağımlı, militarist bir polis devletinin anayasasıdır. O, bir yandan Cumhurbaşkanına, bir yandan da NATO'cu Amerikan generallerine, kendî başına, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne bile danışmadan orduyu savaşta sürme hakkını tanıyor. O, Ulusal Kurtuluş Savaşı-mızın kutsal kalıtı "Ulusal egemenliği", "Ulusalaraşî örgütlere üyelik anlaşmaları" ile, yani NATO ile sınırıyor.

Su ağır, bunalımlı ortamda ulusal çıkarları, ulusal güvenliği ABD'nin çıkarlarından üstün tutan her yurttaşın sorumluluğu var: Amerika'nın, serüvençilik arabasına Türkiye'yi koymasına boyun mu eğeceğiz?.. Ulusal egemenliğin onursuzca NATO'nun ayakları önüne serilmesine razı mı olacağız?.. Amerikan generaline, Türk ordusunu kardeş Arap halklarını üstüne sürme yetkisi verilmesi karşısında seyrilci mi kalacağız?..

NATO'ya kölelik anayasasına el-birliyle "Hayır" demeliyiz, diyeceğiz!..

Cuntasız cunta yönetimi anayasasına hayır!

□80 bin tutuklu, 3 bin idam istemi ile yargılanan, 100 binlerce işten atılmakla tehdit edilen işçiyi kurtarmak için Cunta anayasasına Hayır!..

□Genel demokratik haklar için, 12 Eylülcü anayasaya Hayır!..

□Can güvenliği, yaşama hakkı için, terörist anayasaya Hayır!..

□24 Ocak anayasasına, NATO'cu anayasaya Hayır!..

□Özgürlük, demokrasi, barış için halkın genliği için, cuntanın anayasasına Hayır!..

□Toprak reformu için, toprak ağalarının anayasasına Hayır!..

□Ulusal baskıya karşı, şoven anayasaya Hayır!..

□'Çevik Kuvvetler'in ülkemize yerleştirilmemesi için cuntanın anayasasına Hayır!

"Anayasa Komisyonu da dahil, hiç kimsenin Türk ulusuna böyle hakaret etmeye hakkı yoktur". (Çağdaş Gazeteciler Derneği Başkanı Ahmet Abakay)- "Türk halkı, 20. yüzyılın son çeyreğinde böyle bir anayasaya mahkum edilecek kadar geri ve çağdaş bir halk değildir". (Siyasal Bilgiler Fakültesi Anayasa Profesörü Mümtaz Soysal)- Bunlar, açıklanan anayasa taslağına karşı yükselen tepkilerden yalnızca iki örnek. Anayasa Komisyonu çalışmalarının yayını cunta niçin yasakladı, ortaya çıkıyor. Kendi Danışma Meclisinde bile muhalif sesler yükseliyor. DİSK'in yanı sıra Türk-İş ve MSP yanısıra Halk-De salt holdinglelerin isteklerini yansıtan bu taslağı sert biçimde eleştiriyorlar. Yüksek yargı organları, barolar, üniversite çevreleri, teknik elemanların örgütleri, pek çok gazete, yazar, sanatçı, aydın demokrasi ve hukuk devleti ilkelerinin çiğnenmesine karşı seslerini yükseltiyorlar.

Bunlar hangi ortamda oluyor? Onbinlerce demokratın zindanlara atıldığı, binlerce için idam istendiği bir ortamda...

Nasıl bir Anayasa?

Bu anayasaya göre, gerçekte, 12 Eylül düzeni üstü örtülü olarak sürecektir. Cumhurbaşkanını ve hükümet meclisi dağıtabiliyorlar. Sınırları belli olmayan gerekçelerle, "olağanüstü hal" ya da "sıkıyönetim" ilan edebiliyorlar. Yani 12 Eylül benzeri bir askersel rejim getiriyorlar. Ve ülkeyi kararnamelerle yönetiyorlar. Hatta Cumhurbaşkanını başbakanı görevinden atabiliyor!.. Cumhurbaşkanlığına Evren'i getirme planları da bilini-

yor. Olmadı başka bir general bulur-lar. Demek cunta erkini sürdürecektir. Bu anayasa, cuntasız bir cunta yönetiminin anayasasıdır...

Bunlar sözlümona "olağanüstü" yetkiler. Ama "olağan" dedikleri koşullarda da düşünce, söz, örgütlenme, basın, gösteri özgürlükleri ayaklar altına alınıyor. Anayasa tüm katmanlara, halkın ezici çoğunluğuna politikayı yasaklıyor. Özellikle de sendikaların ve demokratik örgütlerin, aralarında ve partilerle her türlü yardımlaşması, dayanışması yasak... (Gerçeklik nasıl da korkuyu halkın birliğinden! Eylem birliği politikasının doğruluğunun kanıtı bu...)

TKP yasağı, faşist 141-142. maddeler şimdî anayasaya da giriyor. Sonra, dünyada eşli görülmemiş bir maddede daha: "koluk kuvvetlerine adam öldürme hakkı"! Bu da anayasa hakt! Bu anayasa, polis devletinin anayasasıdır... Kan dökmenin, terörün yasallaşması anayasasıdır...

Bu anayasaya evet diyenler kimlerdir? Örneğin, ABD Reagan yönetimi: "Bu anayasayı, Türkiye'ye askersel yardımı (!) kolaylaştırdığını" söylüyorlar. Sonra işbirlikçi tekeliler, holdinglelerin sözcükleri: Onlar da cunta anayasasını destekliyorlar. ABD yönetiminin anayasayı alkışlamasına şaşmamak gerek: Bu anayasa "egemenlik milletindir ama, milletlerarası kuruluşlara üyeligin hükümleri saklıdır" diye, ulusal egemenliği NATO'lara, IMF'lere bağımlı kılıyor. Holdinglelerin anayasayı alkışlamasına şaşmamak gerek: Bu anayasa, grev, toplu sözleşme sendikalaşma hakkını fiilen kullanılmaz hale getirip, lokavt denilen insanlık suçunu yasal-

► Arkası 7. sayfa

PARTİ YAŞAMI

Artan olanaklar

Ahmet AKYÜZ

Açıklanan anayasa taslağına karşı dört bir yandan yükselen tepkiler, cuntanın bugün ne denli yalıtıldığını gösteriyor. Onu daha da köşeye sıkıştırmak ve referandumda ona sert bir darbe indirmek, bu olanaktıdır. Ama, cunta da referandum öncesinde, buna olanak verecek bir ortamın oluşmasını engellemek için, elinden geleni ardına koymayacaktır. Ne ki o, artık, ne kadar azgınlarsa azgınlarsın, savunmadır. Saldırısı CHP'ne kadar uzanabilirdi. Ama anayasasına karşı çıkanlar çok daha genişler. Üstelik bu anayasa kimi yanlarıyla sivil gericilikle cunta arasına da bir kama olmuştur. Onun için demokrasî gücünün saldırıya geçirebilmesi, cuntayı adım adım geriletmek, yığınların referandumda cuntanın anayasasına özgürce hayır diyebileceği bir ortam yaratmak bir düşügedir.

Cunta anayasasına istediği kadar komünist partisi yasaktır diye yazsın, istediği kadar polisini peşime salsın, bugün önmüzdə yeni olanaklar açılıyor. Partimizin öngörülleri doğrulanıyor. Cuntanın anayasasına karşı geniş bir tenki oluşması, cuntanın anayasasını tartışılmasını önleyememesi ve referandumda doğru giderek yığınların tüm dikkatini anayasa konusunda daha da odaklaşacak olması, cuntanın bir referandum yapmak zorunda olması, tüm bunlar bize, görüşlerimizi yaymada, yığınların bağlarınıza daha da güçlendirme, demokrasî gücünün eylem birliği için somut adımlar atmada birçok olanak sağlıyor.

Bu olanakları vargüçümüzü kullanacağız yoldaşlar. Son Plenum'un önmüzdə koyduğu görevi, parti çalışmalarını çokyanlı canlandırmaya görevini, böylece daha etkin yerlere getireceğiz.

Başlıca sorununuz nedir? Bu, savaşımların derin çizilik koşullarında bir milim bile azalmayacak olan, azalmaması gereken konspiratif niteliği ile anayasa konusunda en geniş yığınlarla ulaşmanın hem zorunlu olması arasındaki çelişkidir. Ama bu çözülmüş bir sorun değildir! Anahtar, illegal çalışma ile legal olanaklardan yararlanmayı ustaca birleştirmedir. Legal olanaklar az değildir. Savaşırda yarın daha da çoğalacaktır. Cunta anayasasına karşı oluşan hareket, elverişli bir ortam yarattı bile. Sorun bu ortamdaki yararlanabilmekte, siyasal polise açık vermede doğru görüşlerimizin ajitasyonunu ve propagandasını yapabilmekte, hareketi daha da genişletip derinleştirecek bir çizgi izleyebilmekte. Cunta ya bu hareket karşısında gerileyecek, ya da kendi anayasasına karşı propaganda yapılmasını "yasaklayacak", referandum-

dan süngü zoru ile, hile ile "evet" sonucu çıkarttırmayı deneyecek. Böylece daha da yalıtılacaktır! Onun açmazı, bizim çözmemiz gereken çelişkidir çok çok daha derin!

Onun için olanaklı olduğu kadar legal araçlardan yararlanmanın yollarını arayacağız. Evlerden, kahvelerden, tezgah başlarına, okullara, devlet dairelerine, otobüslerden, köy kahvelerine kadar anayasa konusunun konuşulduğu her yerde olacağız. Biz de konuşacağız. Halk gibi, onun kavramlarıyla! Minibüs şöförüyle başka, mağ seyrircisiyle başka, köylüyle daha başka. Herkese anayasa savaşımlarındaki görüşlerimizi anlatmanın yolunu bulacağız. Onları bu amaçla örgütlenmeye, birleşmeye çıkaracağız. Proleter devrimciyiz. Ağır başlı aile babası ya da her konuşmasında savunduğu doktrinin tüm yanlarını anlatmak zorunda olduğuna inanmış bir pedagoğ değil! TKP'nin tüm görüşlerini legal alanda eksiksiz anlatıyoruz. "TKP'nin propagandasını yapamıyoruz" diye düşünmeyeceğiz. Eksik kalanı tamamlamak partinin illegal basınının görevi. Onsuz olmaz. Atılımın yanısıra, bildirilerimiz, yerel basılı ajitasyon araçlarımız, pullarımız, afişlerimiz ne güne duruyor? Illegal ve legal savaşım, illegal ve legal ajitasyon-propaganda. Ustalık, ikisini birlikte, uyum içinde ve birbirine karıştırmadan yürütmektir!

Ne anlatacağız? Yalnız merkezî ajitasyon araçlarımızın söylediklerini yinelemekle yetinmeyeceğiz. Her parti örgütü şimdi yerel ajitasyonu daha da güçlendirmeli, merkezî ajitasyonu yerel özelliklerle ete kemige büründürmelidir. Çevresindeki insanlara bakmalı, onların varolan bilinç düzeylerini ve sorunlarını veri almalıdır. Cunta öyle bir anayasa hazırladı ki, bunun halk ve demokrasî düşmanı yüzünü, politikaya su ya da bu ölçüde ilgi duyan her emekçiyse, her aydına kavratılabilecek, onları dinlemeyi ve onlarla konuşmayı bilen bir komünist için hiç de zor değil. Konuştuğumuz, hitap ettiğimiz kişi ya da kişilerin can alıcı sorunları nedir? Cuntanın anayasasına da o sorunun istenilen biçimde çözümünü engelleyecek bir madde mutlaka var! Onun özü bu, halkın sorunlarının çözümünün engellenmesi! Parti radyosu cuntanın anayasasını madde madde paçavraya çeviriyor. Bize ver, kanıt, fikir sağlıyor. Cuntanın, sivil gericiliğin demagojilerini, bunların yığına yansıysı biçimini görüp, onu da deşire etmeliyiz.

Biz komünistler geleceğe iyimserlikle bakıyoruz. Cuntanın anayasasını

► Arkası 6. sayfa

KARDEŞ PARTİLERİN DENEYİMLERİNDEN

Sendikalar birlik ve haklar için...

Bolivya'da: Askersel cuntanın sendikaları güdümlü örgütler durumuna getirme çabaları da, Troçkist ve Mao'cu grupların sendikal hareketi dar ve gizli örgütlere hapsedme girişimleri de bosa çıkarıldı. Komünistlerin ve diğer sol güçlerin aktif katkısıyla bağımsız işyeri sendikaları komiteleri örgütlendi. Önce maden ocaklarında kurulan bu komiteler tüm yasaklara karşın işçilerle toplantılar yaparak, birbirleriyle ilişkiye geçerek, aşağıdan yukarıya sendika yöneticilerini belirlediler. Komiteler etrafında birleşen işçiler grevlere başladılar. Öyle ki, hükümet işçilerinin seçtiği yöneticileri tanımak, onlarla görüşme masasına oturmak zorunda kaldı. Bu hareket diğer bölgelere ve işkollarına da yayıldı. Örgütlü işçiler grevler, açık grevleri ve diğer yığınal gösterileri yalnız yakıcı ekonomik istemlerini değil, eski sendika federasyonları ve konfederasyonlarına ve yöneticilerine bağlılıklarını da dile getirdiler. Sendikalar ve politik hakların tanımını istedikler. Tüm baskı ve zorbalığa karşın işçiler geri adım atmayınca, Aralık 1981'de cunta geri adım attı. İşyeri sendikal komitelerini, onlardan oluşan sendikal örgüt ağını tanımak zorunda kaldı. Sendikaların bu komiteler temelinde yeniden örgütlenmesine boyun eğdi.

Paraguay'da: Gerici Stroessner rejimi altında, pek çok işyerinde birleşik eylem komiteleri kuruldu. Onların öncülüğünde işçiler çeşitli işyerlerinde grevlere çıktılar, kimi kazanımlar elde ettiler. Giderek yaygınlaşan bu komiteler aracılığıyla diktatörlüğün ve polis güdümündeki Paraguay İşçi Konfederasyonunda sendikal birlik ve direniş aşağıdan yukarıya güçlendi. Öyle ki, 9 işkolu sendikası, Konfederasyon yönetimini, hayat pahalılığını protesto ve buna karşı alınacak önlemleri görüşmek için Konfederasyon Konseyini toplamaya zorlamaya başladı.

Bolivya'da ve Paraguay'da işçilerin başlattığı komitelerde örgütlenme ve eylemler, köyüller, öğrenciler ve diğer kesimler arasında da yaygınlaşıyor. Bu komitelerin, ilçe, il düzeyindeki ilişkileri, aralarındaki dayanışma ve eşgüdüm, gerici diktatörlüğe karşı geniş bir cephenin aşağıdan sağlamca örülmesini sağlıyor. Yukarıdaki birliğe katkıda bulunuyor.

Tutuklularla dayanışmayı örgütleyin

Filistin halkıyla dayanışmaya!

Beş haftadır İsrail askerleri Lübnan'da yakıyor, yıkıyor, kan döküyor. Filistin halkına karşı soykırım uyguluyor. İsrail, 30 bin insan öldürdü, 10 bin insan kayboldu. Bir milyona yakın insan, evsiz baraksız bırakıldı. Bu saldırının arkasında ABD'nin bulunduğunu artık bütün dünya görüyor. Bu işbirliğini dünya kamuoyu mahkum ediyor. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda saldırı kınanırken, 127 ulus karşısında ABD ve İsrail yalnız kaldılar.

Kanlı saldırının amacı, FKÖ'nü yok etmek ve Lübnan'da ABD emperyalizminin ve İsrail siyonizminin çıkarlarına uygun bir rejimi işbaşına getirmek. Yakındoğu'da ABD'nin askersel-politik bir köprübaşı oluşturmak ve petrol kaynakları üzerinde denetimini kurmaktır.

Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkeler, ABD-İsrail işbirliğinin bu barbarlığı karşısında, Lübnan'ı, Filistin halkının haklı davasını tüm gücüyle destekliyorlar. ABD'nin Lübnan'a asker çıkarma planlarına karşı SBKP MK Genel Sekreteri ve SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı L.I. Brejnev'in Reagan'a uyarısı, bu güçlü desteğin kanıtıdır. Türkiye Komünist Partisi, Arap ülkelerindeki öteki kardeş partilerle de birlikte, Sovyetler Birliği'nin bu destek ve yardımına büyük bir değer biçiyor. Türkiye Komünist Partisi, Sovyetler Birliği'nin önerdiği, FKÖ de içinde olmak üzere, tüm ilgili tarafların katıldığı uluslararası bir Yakındoğu konferansının bugün daha da güncel ve yakıcı olduğunu görüyor, İsrail işgalcilerinin Lübnan'dan kösulsüz ve dernal çekilmesini istiyor.

Amerikan emperyalizmi, Yakındoğu'daki serüvenlerine Türkiye'yi de çekmek için her yola başvuruyor. ABD'nin Lübnan'a yerleştirmek istediği işgal kuvvetleri arasında Türk ordusunu da katma planları, bu yolda General Evren'e Reagan'ın resmen başvurusu Türk basınında da yansdı. Halkımız, ABD'nin bu önerisinin

kamuoyu önünde resmen ve açıkça reddedilmesini istiyor.

Cunta bir yandan İsrail saldırısına karşı olduğundan sözederken, öte yandan, ABD'nin İslam ülkelerine, komşu devletlere saldırı için kurduğu "Çevik Kuvvetler"e kapıları açıyor, üs veriyor. İsrail ile diplomatik ilişkileri kesmiyor. Cunta sansürü altındaki basında, Amerikan mandacılığının ve siyonizmin sözcüleri, cirit atıyor. "Uluslararası terörizm ile savaş" demagojisiyle, "FKÖ kamplarında Türkiye'li teröristler bulunduğu" yalanıyla İsrail'in korsanlığını, baş

terörist Begin ve Sharon'un cinayetlerini gizlemeye, Filistin halkının yasal temsilcisi FKÖ'nü karalamaya çalışıyor. Filistin halkının haklı davasıyla dayanışma içinde olan demokratik kuruluşların temsilcilerinin çoğunluğu, cuntanın zindanlarında çürütülüyor. Halkının ezici çoğunluğu Müslüman olan Türkiye, kardeş Filistin halkına karşı uygulanan bu barbarca soykırım karşısında sessiz kalamaz.

Türkiye Komünist Partisi, halkımızı, tüm ilerici, demokratları, bağımsızlıktan yana tüm yurtseverleri, Atatürkçüleri, dindarları Filistin halkıyla dayanışmaya, cuntanın tüm baskılarına karşı olanaklı her yolla bu yön-de eyleme çağırıyor.

14 Temmuz 1982

TKP MK

YAŞAYAN SOSYALİZM Dinlenme hakkı

Her işçinin, her emekçinin çalışmalarını sürdürebilmesi için dinlenmesi, iş gücünün tazelenmesi gerekir. Ama bu değişik sistemlerde değişik olur. Bugün Afrika, Asya ve Latin Amerika'daki gelişmekte olan ülkelereki nüfusun yüzde 40'ı en ilkel günlük gereksinimlerini bile karşılayamıyor. Gelişmiş kapitalist ülkelerde emekçiler verdikleri savaşım sonucunda belirli sosyal kazanımlar elde etmişlerdir. Ama emekçiler ancak sosyalist toplum koşullarında gerçekten dinlenme hakkına sahip olurlar. Sosyalist ülkelerde tüm vatandaşların dinlenme hakkı yasalarla güvence altına alınmıştır. Örneğin, SSCB'de emekçiler 22 çalışma günü dinlenebilir.

Kapitalist ülkelerde devlet dinlenme hakkını fiilen güvence altına almıyor. Hatta ABD'de yıllık iznine ilgili tek bir yasa bile yoktur. Amerikan emekçileri sendika üyesi iseler ve sendikaları patronla imzaladığı toplu sözleşmede bir madde yer alıyorsa iznine çıkabiliyorlar. Bugün ABD işçilerinin ancak dörtte biri böyle bir hakka sahip.

Sosyalist ülkelerde devlet emekçilere dinlenme olanakları da sağlıyor. Yapılan masrafların önemli kısmını devlet karşılıyor. Örneğin Çekoslovakya'da bir dinlenme evinde dinlenen emekçi bunun için maaşının yalnızca yüzde 10'unu veriyor. Bu gerçek masrafların yüzde 25'idir. Geri kalan yüzde 75'ini devlet karşılıyor. Tüm sosyalist ülkelerde emekçilere aileleriyle birlikte dinlenme olanakları sağlanıyor. Ortalama maaşın 172,5 ruble olduğu SSCB'de 4 kişiden oluşan bir aile dinlenme evinde 12 günlük dinlenme için yalnızca 45 ruble ödüyor.

Kapitalist ülkelerde her emekçi kendi başının çaresine bakmak zorundadır. Kurulan izlen yerleri vurgun vurma alanıdır.

Sosyalist ülkelerde dinlenme işini sendikalar örgütüyor. Örneğin SSCB'de sendikaların emrinde 940 dinlenme yeri, 2200'ün üstünde koruyucu sağlık tesisi, 22 kültür evi var. Sendikalara bağlı 33 büyük spor kulübü çalışıyor. Her yıl 50 milyon Sovyet vatandaşları aileleriyle birlikte örgütlü biçimde dinleniyor.

Sosyalist ülkelerde devlet emekçilerin boshmanlarını değerlendirme, kültürel gereksinimlerini karşılama yönünde de büyük masraflar yapıyor. Örneğin kültürel gereksinimler için ABD'de kişi başına 18 dolar ayrılırken SSCB'de 140 dolar ayrılıyor.

Silahlı yeni sömürgecilik

İşık YENİCE

"Ekonomik yardımla iş yürümez" dedi, Reagan'ın danışmanlarından R.Fontain. Haig'e göre ABD "kaynak savaş" dönemine" girmiştir. Ülkemize gelsin "Sovyet tehlikesi" ve "Çevik Kuvvetler" in yararı üzerine "bilinç" veren George Town Üniversitesi Stratejik ve Uluslararası Araştırmalar Merkezi Başkanı, Ray Cline, "ABD için en umut verici yol" diyor, "Çünkü dünya" ülkelerine cezalandırma ve gözdağı için, Hint Okyanusunda güçlü bir donanma ile Doğu Afrika ve Basra Körfezine indirme olanağı verecek olan "Çevik Kuvvetler"dir. Aynı merkezden G.Kemp, İsrail'in 1967'de işgal ettiği topraklardan çekilmesini açıkça karşı çıkıyor. Buralardaki İsrail varlığının, ABD için "değeri giderek artan" bir yatırım olduğunu söylüyorlar. Bugün yazarlarının çoğu Beyaz Saray'da önemli görevlerde bulunan, Hoover

Enstitüsünün 1980'de hazırlanan bir raporuna göre, ABD "Arap ülkelerini petrol fiyatları konusunda sıkıştırmaya başlamıştır". Le Monde Diplomatique (Nisan 1981) ise "eğer bugünkü eğilim sürerse ABD, Orta Amerika'da, Kuzey Afrika'da, Arap Yarımadasında ve yeniden Güneydoğu Asya'da, yeni askersel girişimlerde bulunabilir" diyor.

Bunlar sadece birer görüş mü? Bir de olanağa bakalım: Hint Okyanusunda kol gezin ABD 7. Filosu... 6. Filonun Libya'ya cezalandırma seferi... Karaliber'de ardi arkası kesilmeyen gözdağı manevraları... Sina'ya "Barış gücü" adıyla yereşen ABD "Çevik Kuvvetleri"... ABD desteğinde, İngiltere'nin Arjantin'de şahsında tüm Latin Amerika ülkelerine karşı düzenlediği nükleer silahlı ve kanlı Falkland gözdağı seferi... ABD'nin Afrika'da ırkçı Güney Afrika rejimine düzenlettiği kanlı seferler... ABD'nin Angola'ya karşı Unita, Kamboçya'ya karşı "Kızıl Kmerler" adlı bölücü cerezelerle düzenlettiği saldırılar. İsrail Siyonistleriyle ortaklaşa bölgemizdeki bağılantısız ülkelere,

► Arkası 7. sayfa da

LENİN KÖŞESİ

Anayasa savaşımı ve Bolşevik deneyimi

1905 devrimci çıkışı sonrası, Çarlığın anayasal monarşie dönüşmesinin nedenini ve yeni anayasanın içeriğini Lenin şöyle açıklıyor: "1905'deki devrimci savaşım özellikle, kimin ilk tüm-Rusya temsilci kurumlarını ve nasıl oluşturacağı konusu üzerinde keskinleşmişti. Aralık yenilgisi, sorunu, eski monarşiden yana cözüldü; ve bu durumda anayasa Kara-Yüzler (gerici feodallar, Ç.N.) ve Oktobristlerinkinden (Gerici burjuvazi, Ç.N.) başka bir şey olamazdı. (Lenin, tüm yapıtlar, İng. c.15, s.337). Lenin, egemen güçleri, anayasal kılıflar giymeye zorlayan yığınların nesnel bir gereksinimini yansıtan devrimci çıkışlarından duyulan korku, bu çıkışları bastırmak, önlemek istemi olduğunu belirtiyor.

"Anayasa 'emekçi halk' için anayasasızlığa göre daha çok 'özgürlük', daha iyi yaşam koşulları mı demektir?" diye soran Lenin, "Hayır, ancak ilkel demokratlar böyle düşünüyor" diye yanıtıyor. "Anayasanın özü, genel olarak devletin temel yasaları olarak temsilci kurumların seçimlerini ve yetkilerini belirleyen yasalar vb. olarak sınıf savaşımında güçlerin gerçek ilişkisini ifade eder. Bir anayasa, eğer yasa ile gerçeklik birbirinden kopuksa sahtedir, üstüste düştükleri zaman ise sahte değildir" (agy., s.336). O, böylece her türlü anayasayı, anayasasızlığa karşı ilerici bir adım sayan sağ görüşlere de, gerici anayasaları sahte sayıp bu alanda savaşımı küçümseyen, böylece gerçekte egemen güçlerin gerici amaçlarını ve özünü gizlemeye hizmet eden "sol" görüşlere de yanıt veriyor. Oysa, "Otokrasi sözde anayasal kurumlarla örtünüyor, ama aynı zamanda onun sınıf özü hiçbir zaman olmadığı kadar açığa çıkıyor" (agy., s.350).

Lenin, egemen güçlerin dayattığı anayasaların geniş yığınların politik bilinçlenmesi için elverişli koşullar yarattığına, bundan yararlanmak gerektğine değiniyor: "Politikada deneyimsiz milyonlarca insanın kafasında otokrasi şimdide kadar, genel olarak halk temsilini karşıtıydı, şimdî savaşımın amacı daralıyor ve görevini daha somutca devlette erki ele almak için savaşım olarak tanımlıyor. Ki, bu, temsilin kendisinin karakterini ve anlamını belirliyor" (agy., s.350). Savaşımın devrimci amacının daha da belirginleştiği, savaşım alanının ve ona katılanların genişlediği yeni bir döneme girildiğini vurguluyor Lenin, anayasa savaşımı, "sınıf savaşımının yeni bir alanı, yeni bir biçimi"dir diyor (agy., s.337).

Bir insanlık suçu:

Türkiye Barış Komitesi davası

Cuntacı Orgeneral Nurettin Erşin'in özel buyruğu ile açıldığı bilinen Türkiye Barış Komitesi davası İstanbul'da sürüyor.

Kimler yargılanıyor? Tanınmış bilim adamları, sanatçılar, yüzbinlerce üyesi bulunan yığın örgütlerinin temsilcileri. Bir Mahmut Dikerdem: Yıllarca büyükelçilik yapmış, barıştan yana bir diplomat... Bir Orhan Apaydın: Yüzyılı aşkın bir gelenekle olan İstanbul-Barsos'un Başkanı. Binlerce avukatın oylarıyla seçilmiş... Bir Erdal Atebek: Tüm Türkiye doktorlarının örgütü Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi'nin, Başkanı... Bir Melih Tümer: Sişli Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanı... Bir Nedim Tarkan: 2,5 milyon üretici köylünün üyesi olduğu KÖY-KOOP'un Genel Başkanı.

Ya yargılananlar kimler? Davayı açan savcı, silah kaçakçılığıyla, yeraldı yuvasının "babalarıyla" yakın ilişkisi olan, kontr-gerillanın karandılı albayı Süleyman Takkeci. DİSK davasında sendikacılar idam isteyen Mafya'nın bu adamı dünya kamuoyuna kadar yansıyan tepkilerle öylesine aşındı ki, cunta da kendisini bu uğursuz görevden geri çekmek

zorunda kaldı. Şimdi Takkeci'nin hazırladığı iddianameyi, Takkeci'nin yardımcıları olan "sivil savcı" Mustafa Gül imzalamış... Mahkemede okuyor.

Barış yanlılarına 30 yıl ağır hapis cezası isteyen iddianame, ancak onu hazırlayanların düşünce periancıkları ortaya koyar nitelikte. İddiaya bakın: Türkiye Barış Komitesi "Dünyanın hür ve demokratik düzenini (Savcı burada bir de parantez açıp "Batı Dünyası" demiş) yıkmayı amaçlıyor" mu! Aşağı kurtarmıyor! Sonra, "Türkiye'nin hür ve demokratik batı dünyasının güvenliği ile ilgili anlaşma ve ittifaklarını yıkmak" istiyoruz... Kimin güvenliği? Rapor gizlemiyor: Türkiye'nin değil, "Hür ve demokratik Batı Dünyası" dediği emperyalizmin...

Bilindiği gibi, Türkiye Barış Komitesi, Dünya Barış Konseyi'nin üyesidir. Ve Dünya Barış Konseyi de, Birleşmiş Milletler düzeyinde "danışma kuruluşu" statüsü olan, devletler arası saygınlığı kabul edilmiş bir kuruluştur. Dünyanın dört bir yandaki barış komitelerini birleştirir. Bu komitelerde din adamlarından komünistlere kadar çeşitli dünya görüşlerine ve politik tutuma sahip

Gelen gideni aratacak Zeki TIRELİ

İMF-TÜSİAD ikilisinin 24 Ocak programı "Kastelli şoku"nu yediğinden, TKP'nin Sesi radyosu "Cunta, halkın tepkisini söndirmek için her yola başvuracaktır. Suçu kişilerin, şu ya da bu bakanın üstüne atarak işin içinden sıyrılmanın yollarını araştırır. Belki de bir ya da birkaç bakanı değiştirecektir. Bundan başka yapacak hiçbir şey yoktur" dedi. (25 Haziran günü yurtdan).

Öyle de oldu. 24 Ocak'çı cunta anılsanlı Özal'ı göttürdü, yerine başka bir 24 Ocak'çıyı, Kafaçoğlu'nu getirdi. İMF'yi gücendirmek için de, Türkiye'ye pasaportuncak başka bir yerinden belli olmayan Pasinler adlı bir emperyalizm ajanını da devlet bakanı yaptı.

"Ülkelyi İstikrarı kavuşturacağız" diye demokratik hak ve özgürlükleri yok eden, üstelik yeni anayasaya açık diktatörlüğü kalıcılaştırmaya çalışan cunta, kendi atamalı hükümetinde bile istikrar kuramadı. Bu, son yedi ayda yapılan ikinci hükümet değişikliği. Bunu yenileri izleyecektir. Çünkü gelen gideni aratacak niteliktedir. Ekonomik bunalım durmaksızın derinleşiyor. Uluslararası koşullar durmaksızın gerginleşiyor. Cunta ve rejimi bir yandan iç sosyoeconomic, sosyopolitik koşulların, bir yandan ABD emperyalizminin baskıları arasında sıkışıkca sıkışıyor. Çareyle halkı daha da sıkıştırmakta arıyor.

Bu yolun sonu yoktur. Kafaçoğlu beki batan birkaç tekelci patronu kurtarabilir, ama ekonomiyi batmaktan kurtaramaz. Hükümetteki değişikliğin olumlu sonuçlar getirebileceği yolunda kamuoyuna boş hayaller aşılayan kimi liberal yazarlar, köktükleri "sosyal patlamalar"ı böyle önelemiyor. Atılımın geçen sayısında dedimiz gibi, "Cunta yıkılmalıdır, İMF, NATO boyunduruğu kırılmalıdır ekonomide hiçbir şey düzelmez".

Cunta militarist polis devletini kurmuştur ya, ekonomide atı değiştirme zorunda kaldıysa, bu her şeyden önce, onun daha da zayıfladığını gösteriyor. Onu tözektirmek, boylu boyunca yere sürmek için tüm 24 Ocak kurbanlarını cuntanın anayasasına karşı birleştirmek, günün görevi budur.

kişiler vardır. Bunlar dünya barışı için el birliği ile çalışırlar.

İddianame bu uluslararası kuruluşu "Sovyetler Birliği'nin uydusu" olarak göstermeye kalkıyor. Türkiye Barış Komitesi de, aynı mantıkla, Sovyetler Birliği ve Türkiye Komünist Partisi'nin yan örgütü olmakla suçlanıyor. Nereye dayandırıyorlar bu "bağı"? Her halde Sovyetler Birliği'nin ve TKP'nin de ardıcıl biçimde barış savunmalarına!.. Savaş karşı olmalarına!.. Bu mantık, barışı, insanın yaşama hakkını savunan her insanı,

► Arkası 7. sayfada

TKP DAVALARI

TKP yaşıyor, savaşıyor!

Ankara'da, Gölcük'te, Adana'da TKP'ne karşı açılan davalar sürüyor. Yüzlerce yurtsever, insanlık dışı işkenceler sonucu alınan ifadeleri TKP'ne üye olmakla suçlanıyor. Bir yılı aşkın bir süredir zindanlarda çürütülüyor.

Sağcı-gerici askersel diktatörlüğün bu saldırısı hiç de şaşırtıcı değildir. Bu saldırı, yeni de değildir. 60 yıldır, burjuvazinin değişik erkleri, ne zaman işçi sınıfına, emekçilere, demokrasile karşı saldırıya geçmişlerse, en başta TKP'ne saldırmışlar, onu önderlerinde en büyük engel olarak görmüşlerdir. Çünkü TKP, işçi sınıfının, emekçilerin çıkarlarını ardıcıl olarak savunan, gerçek bir demokrasici için savaşıyor partidir.

Egemen sınıfların partimize karşı kabaca saldırısı, katmerlidir. TKP'ni onlar yasakladılar. 60 yıldır da "gizli çalışıyor" diye TKP'ni suçlayan, bu suçlamayı hemen her iki yılda bir barbarca saldırılarla kol kola yürüten yine onlardır.

Bu yaşığın, amacı, en başta işçi sınıfını, emekçileri bölmek, başsız bırakmak, sömürüye karşı savaşıya zayıf düşürmektir. Egemen güçler, TKP'nin ulusal niteliğini gizliyorlar. Onu sanki ulusal çıkarlara aykırı bir kuruluşmuş gibi gösterdikten sonra, saldırılarını öteki demokratik kuruluşlara, sendikalara, meslek örgütlerine yöneltirler. Türkiye Barış Komitesi, DİSK ve KÖY-KOOP davalarında da yapılan budur. Bugün bu saldırılar CHP'ni bile hedefe abulluyor.

Egemen sınıflar, TKP'ni yasaklayarak tüm emekçilerin karşısına ördekler, asılmış sandıkları bu duvarın yakın geçmişte çatlaması karşısında, şimdi bu yaşığın anayasaya geçirmeye kalkıyorlar. Aldıkları, "belki başka anayasalar böyle yasaklamıyor ama..." derken, dünyada komünizmi anayasayla yasaklayan ilk ülke olduklarını itiraf etmek zorunda kalıyor. Bu, aynı zamanda, asalak burjuvazinin gittikçe artan caresizliğini, barutunun gittikçe tükenmekte olduğunu da açık itirafidir.

Egemen sınıf, ta baştan komünizmi "yasaklayarak" kaçak döşüyor. Sonra "TKP çokertildi" diye utku çığlıkları atıyor (Tercüman, 24 Ağustos 1981). Ama kendi yazdıkları mürrekkebi yine kendileri yayıyorlar. Aradan daha onbir ay geçmeden ilıcak, "Özal'ı TKP yitirdi" diye yazıyor (Tercüman, 15 Temmuz 1982). Bu, bugüne dek asalak burjuvazinin attığı utku çığlığının en kısa sürendir. Kuşkusuz, TKP kendi gücünü abartmıyor. Ama onlar, TKP'ni çokertmeyil gerçekten başarılarsa, aradan bunca yıl geçtikten sonra "komünizm yaşıgı"nın bir de anayasalarına geçirmek zorunda kalırlar mıydı?

Asalak burjuvazi, akıntıya kürek çe-

liyor. Nasıl fabrika bacalarını yok edemezse, TKP'ni de yok edemezler. Çünkü işçi sınıfı, her toplumda büyüyor, gelişen tek sınıftır. Komünist Partisi, bu sınıfın ürünüdür. Onunla etle tırnak gibi kopmazcasına bağlıdır. Komünist Partisi, hem insanlığın geleceği olan bu sınıfın ülkülerini temsil ediyor, hem de ulusun tüm ilerici değerlerini savunuyor. Sonra dünü bugüne bağlıyor: Geçmişte değerli olan ne varsa, onun gerek mircası komünistlerdir.

Cuntaçı generaller, aylarca terörizmin ardında TKP'nin olduğu yalanını kanıtlamaya çalıştılar. Bunun için barbarca işkenceler yaptılar. Ama tutturamadılar, iddianamede "TKP'nin terörist bir örgüt olmadığını" yazmak zorunda kaldılar. TKP davalarının iddianamelerinde TKP'nin politikasına ilişkin tek bir suçlama yoktur. Buna karşılık cuntaçı generallerin savcılar, DİSK ve Türkiye Barış Komitesi davalarının iddianamelerinde de TKP'ni politik olarak suçlamaya kalkışıyorlar. Taktikleri açıktır: TKP davalarında politik savunma yapmayı engellemek, buna karşılık TKP'nin kendisini savunma olanağı bulunma-

Faşist bir belgi:

"Türkler defolsun"!

Federal Almanya'da yabancı düşmanlığı bir süredir gemi litye aşıya aldı. Özellikle Türkiye'li yurttaşlarımıza karşı saldırılar hızlandı. Duvarlar "Türkler Defolsun!" belgileri yazılıyor.

Türklerle karşı bu saldırıları kimler düzenliyor? Başta kısa adı NPD olan neo-nazi partisi ve öteki nazi yanlısı gruplar. Sonra Franz Joseph Strauss'un başını çektiği Hristiyan Sosyal Birlik ve Hristiyan Demokrat Parti şefleri.

Peki, "Türkler Defolsun!" diye kıyameti koparanların Türkiye'li dostları, onların en yakın işbirlikçileri kimler? Türkiye'deki faşist MHP elebaşları ve onların yurt dışındaki uzantıları... Örneğin, 1971 yılında, o zamanlar NPD'nin başı olan Adolf von Thadden, Alparslan Türkeş'e yazdığı mektupta şöyle diyor: "Mektuplarınızı büyük bir memnuniyetle alıyorum. Benim ve partimin çalışmalarına verdiğiniz büyük değerin ötürü size teşekkür ederim. Nasyonal Demokrat Parti ile Milliyetçi Hareket Partisi'nin paylaştığı temel ilkeler vardır. Biz oyu birliğiyle gençlik örgütlerimizin birbirlerini ziyaret etmeleri kararını aldık. Siz de, benim özel konuşum olma lütfunda bulunmaz mısınız?"

Yine "Türkler Defolsun!" diye avazı çıktığı kadar bağırın bir başka azıllı gerici: Strauss. Günlerden 28

yan davalarda TKP'ni ve öteki demokratik kuruluşları karalamak. Onlar bu yoldan en büyük korkularını, komünistlerle diğer demokratik güçlerin eylem birliğinin gerçekleşmesini önlemek istiyorlar.

Burjuvazi, bu davalarda gerçekleri halıktan gizlemeye çalışıyor. Nedir ki, TKP üyesi diye tutuklanan yurtseverlerin sesini kısmayacaklardır. Onlar, hem işkenceleri, cuntanın barbarca yöntemlerini sergileyecek, hem de TKP'nin politikasını, ne istediğini kamuoyuna duyurmanın yollarını bulacaklardır. TKP ne istiyor, ne için savaşıyor? Halkımız bunu bir kez daha yurtseverlerin ağzından, yazgı-lama salonlarından duyacaktır. Sanık kürsüsünün, bu bozuk düzeni sorguya çeken yurtseverlerin kürsüsü durumuna dönüştürülmesini kimse önleyemeyecektir.

Bu aynı zamanda, öteki davalarda da gerçeklerin ortaya çıkmasına, cuntanın çok yönlü anti-komünist saldırısını bozmayla yardımcı olacaktır.

"Çokerttik!" dedikleri TKP'nin yaşadığını, savaştığını, politikasının ilerici, demokrat, yurtsever güçlere mal olduğunu mahkeme kürsülerinde de görecektirler. İçerdeki komünist direnciyle, dışardaki komünistin, yurtseverin dayanışması, zincirleme güce geç katacak, cuntaya önemli bir darbe indirecektir.

Nisan 1978. Strauss ile Türkeş Münih'te görüştüler. Bu görüşmeden sonra Hristiyan Sosyal Birlik'in basın sözcüsü Rosenberg şunları söyledi: "MHP'ni her bakımdan destekliyoruz. Parasal bakımdan da destekliyoruz".

Hristiyan Demokrat Parti'den Heinz Ekkart Kannapın. Eski azıllı bir nazi. Bir yandan "Türkler Defolsun!" diye bağırıyor, öte yandan faşist Türk Federasyonu'nun başları Serdar Celebi ile Ali Batman'a Hessen eyaletinde oturma izni çıkartıyor.

Faşist Enver Altaylı'nın Türkeş'e yazdığı 24 Haziran 1976 günlü mektupta: "Doktor Kannapın Federal Alman güvenlik kuruluşları nezdinde bizi himaye etmektedir".

Su ibret verici duruma bakınız: Nazi artığı, bir yandan "Türkler Defolsun!" diye bar bar bağırıyor, öte yandan MHP'ileri koruyor.

Simdi Federal Almanya'da faşist MHP elebaşlarının demagogilerine aйдanan yurttaşlarımızın önünde bu düpedüz ihanet karşısında bir tek seçenek kalıyor: Faşist Türk Federasyonu'ndaki, İslam Kültür Merkezi'ndeki faşist elebaşlara bugüne dek verdikleri desteği geri çekmek. Bir avuç NPD ve CIA işbirlikçisini keskinkeş yaftalamak.

Federal Almanya'daki Türkiye'li faşistlerin bu açık ihanetini sergilememeli, ilerici kuruluşlara somut, önemli görevler düşüyor!

İşçi düşmanı anayasa

Mehmet YAVUZ

İşe grevleri yasaklayarak, sendikaları kapatarak, sendika militan ve yöneticilerini tutuklatarak başlayan gerici cuntta, böylece kendisine yarattığı "diken-siz gül bahçesinde" iki yılda işçi düşmanı bir anayasa hazırlama olanağı buldu. Sendikal hakları 1961'den, hatta 1947'den daha geriye götüren bir anayasa dayattı.

Anayasaya sendika çevrelerinden tepkiler yükseldi: Türk-İş İcra Kurulu, "Bu anayasa ile sağlıklı demokrasi olmaz. Toplu sözleşme kaldırılıyor, sendikalar çember içine alınıyor", dedi. Türk-İş Genel Başkanı S.Yılmaz, bunun "Çalışanlar aleyhine bir anayasa tasarısı" olduğunu söyledi. TGS Genel Başkanı N.Gürel anayasayı "İşverenlerden yana bir hükümet programı" olarak niteliledi. MSP yanısıra Hak-İş Genel Başkanı N. Celik, "İşverenler nihayet emellerine ulaştı. Lokavt hiçbir ülkede yasal hak olarak tanınmamıştır" dedi. Cuntanın kendi elleriyle Danışma Meclisi'ne soktuğu sendikacı M.Alpdündar bile "Bu anayasa taslağı işverenlerin ayıbıdır" diyerek cuntanın hazırladığı anayasaya karşı çıkıyor.

Daha şimdiden bu karşı çıkışlar, DİSK ve ona bağlı sendikalar yöneticilerinden Türk-İş tepe yönetimine, Türk-İş içinde "Sosyal Demokrat" diye adlandırılanlar ve Hak-İş'e kadar uzanan çok geniş bir yelpaze oluşturmuyor. Tüm bu olumlu çıkışlar, işçilerin ezici çoğunluğunun bu anayasayı kendi çıkarlarına aykırı bulduğunu gösteriyor. İşçi sınıfı zorbalığa karşı haklarını yalnız demecilerle değil aynı zamanda eylemlerle alınıldığını kendi deneyimlerinden biliyor. 1947'den bu yana sendikalarda verdiği hak alma savaşımından biliyor. Yaptığı direnişlerden, grevlerden biliyor. Sendikal özgürlükleri korumak için DİSK'li, Türk-İş'li işçilerin ayımsız katıldıkları 15-16 Haziran direnişinden biliyor.

Türk-İş'in son 12. Kongresinde alınmış "1961 Anayasasındaki hakları savunma" kararı var. İşçiler biliyorlar ki, Türk-İş için tek seçenek var: Cunta anayasasının tümüne aktif olarak karşı çıkmak. Yol-İş Genel Başkanı M.Sarac, "İşveren sendikası raporunun anayasa haline getirilmemesi için, başta Türk-İş olmak üzere tüm sendikalara çok ciddi görev ve sorumluluk düşüyor" dedi. İşçiler biliyorlar ki, birlikten kuvvet doğar. Bu anayasaya karşı çıkarken Türk-İş'e düşen en yakıcı görevlerden birisi de DİSK'le dayanışmadır. DİSK'li tutukluların salıverilmesi, DİSK'in açılması istemektir.

İşçiler tüm çalışanlara sınırsız grev hakkı, genel grev, dayanışma grevi, toplu sözleşme ve özgür sendikalarda örgütlenme hakkı istiyor. Lokavtin yasaklanmasını istiyor. Yalnız işçilerin değil tüm halkın genel demokratik hakları için savaşımı bu sendikal savaşıma bağlıdır. Bu doğrultuda, DİSK'li, Türk-İş'li, Hak-İş'li, sendikalı-sendikasıız tüm işçilerin eylem birliği, cuntta anayasasına dar demekte önemli bir silah olacaktır. Bu eylem birliği aynı zamanda işçi sınıfının gönüllü sendikal birliği yolunda atılmış önemli bir adım olacaktır.

Cuntanın iki yıl süren zulmü işçi sınıfına DGM direnişlerini, faşizme karşı uyarı direnişlerini, 23-24 Temmuz 1980 genel direnişlerini unutturmadı. İşçiler; cuntaya ve onun baskıcı anayasasına muhalefet, yığınların aktif eylemine, tüm demokrasi güçlerinin birleşik eylemine dönüşürse, bu anayasanın geriltilileceğinin bilincine varıyorlar.

Cunta anayasası ile:

- Tüm işçi hakları patronların ve hükümetlerin insafına bırakılıyor.
- 1961 Anayasasındaki "Çalışanların insan haysiyetine uygun bir yaşayış seviyesi için elverişli adaletli bir ücret elde etmeleri" hakkı kaldırılıyor.
- Toplu sözleşmeyle elde edilebilecek haklar yasa ile sınırlanıyor. Ücret gibi konular dışındaki haklar toplu sözleşmelere konamayacak.
- Yüksek Hakem Kurulu anayasal bir kuruluş olarak kaldırılıyor. Sözleşmelerde son söz YHK'na bırakılıyor.
- Bölgelere göre asgari ücret yöntemi geri getiriliyor. Ayrıca iş-kollarında da asgari ücret farklı olacak.
- Küçük işletmelerde çalışan işçilerin tüm hakları ellerinden alınıyor.
- Lokavt denen insanlık suçu anayasal bir "hak" oluyor.
- Grevler yapılamaz duruma getiriliyor.
- İşyerinde sendikal çalışmanın önüne engeller getiriliyor.
- Sendikalar burjuva devletin mali ve yönetsel denetimi altına sokuluyor.

Artan olanaklar

►Başı 2. sayfada

alaya alan bir üslup, bu iyimserliği de yansıtabilir. Uzun uzun kafa patlatmaya gerek yok. Halk kendisi şimdiki binlerce anayasa esprisini, deyim bulacaktır. Bizim görevimiz bu popüler sözleri anında sapayıp, yaygınlaştırmak, gerekçeyi geliştirmek.

Cuntaya özgürce hayır denilecek bir ortamı halk ancak kendisi elde edebilir. Bunun için adım adım yığın eylemini yükseltmek gerekiyor. Parti çalışmasını, faaliyetini de böyle. Serüvene yer yok. Ama rizikoşuz tehlikesiz savaş da olmaz! Göğüsleyeceğiz! Eylem biçimimiz nedir? Nasıl saptayacağız? Öncüleri taktir: Bizim eylem biçimlerimiz, yığınların varmanın yolları belirler. Savaşın öznesi yığınlardır. Görevimiz onların savaşına yardımcı olmak, onlara yol göstermek için onlarla bağ kurmaktır. Eylemimiz bu devrimci bağ kurmaya yöneliktir. Diyalog mu, bildiri mi, kıldığımız bir direniş yoksa miting mi, günün koşullarında olanaklı yollar hangisiyse, eylem biçimimiz de ona göre olacaktır.

Referandum yığınların legal bir eylemi olacaktır. Sorun bunu devrimci bir eylem yapabilmektir. Bunun için yığınları, demokrasi güçlerini bugünden her legal olanağı kullanmaya, bu olanakları referandum gününe doğru, adım adım artırmak için seferber olmaya yönelmeliyiz. Onları legal-illegal her araçla uyarmalıyız: Eğer bugün bu olanağı gerektiriyorsa kullanmazsanız, gelecekte hiç bir legal olanağınız olmayacaktır!

Şimdi sağımızda ve "sol"umuzda yer alan tüm demokrasi güçlerine somut bir eylem birliği için daha yapıcı yaklaşma olanağına sahibiz. Burjuva demokrasisini yeterli gören herkesle en azından referandum akşamına kadar birlikte yürüyebiliriz. Onları oraya yürütebiliriz. Cuntanın yıkılmasının zorunluluğunu kavrayan ama hala gidecek ve gelecek rejimlerin niteliğini açıklamaktan ve "tek yol devrimdir" demekten öte, somut bir savaşım önermelerine, biz şimdiki somut olarak bu anayasa oylamasında "hayır" diyerek, cuntaya ağır bir darbe indirmek için birleşmeyi öneririz. Eğer bu güçler gerçekten cuntanın yıkılmasından yanaysalar bu amaç için eylem birliği yapacaklardır.

Partimizin politikası, kadrolarımızın savaşımı yığınlara ötekil demokrasi güçlerine güç verecektir. TKP anayasa savaşımından alını ak ve daha güçlü çıkacaktır.

TKP'nin Sesi'ne kulak ver!
Cuntanın sansürünü kuralım,
gerçekleri yayalım!

Cuntasız cunta yönetimi...

►Başı 1. sayfa

laştırıyor. Bu Amerikan mandacılarının anayasasıdır... İşbirlikçi tekel-lerin, holdinglerin anayasasıdır...

Zamanı değerlendirmek

12 Eylülcü anayasa, işçinin yoksul köylünün, küçük üreticinin, orta katmanların, küçük ve orta sermaye sahiplerinin, kasacası ulusun ezici çoğunluğunun çıkarlarına ters düşüyor. Böyle bir anayasayı cunta referandumdan geçirebilir mi? Demok-rasiyi, hukuk devletini savunanlar bir an önce birlikte, örgütlü, en aktif bir savaşım içine girmezlerse, elbet-te geçireli... Baskı-zorbalık olanagı-nda. Demokrasî güçleri uyanık ve uyarıcı olmasa, biraz geri çekilmek, biraz manevra yapmakla halkın bir kesimini aldatma olanagı, yine onda...

Ama "1961 Anayasasının yırtılma-sına Hayır!" sesleri daha şimdiden her yerden yükseliyor. Hatta cuntanın kendi Danışma Meclisinde bile yankılanıyor. Demek cunta kendi referandumunda yenilebilir. TKP da-ha 1981 Aralığında, MK Bildirisinde bu güçlere işaret etmiş, onları des-teklemiştir. Olgular bu politikanın doğruluğunu gösteriyor.

Egemen sınıfın hareket birliği ise giderek görece zayıflıyor: Kimi AP çevreleri (bunlar anayasının halk düş-mani özüne karşı çıkıyorlar gerçi, ama)* örneğin Cumhurbaşkanlığına Evren'in seçimsiz getirilmesini eleştiriyorlar. Onların derdi, cuntanın Evren eliyle erkini sürdürüp meydanı AP'ne boşaltmaması... Cuntaya gelin-ce; Evren Erdek'te anayasının anti-demokratik özüne sahip çıktı: Ama aynı zamanda da "Bu anayasa daha

MGK'nden geçmedi!" demagojisile, arkasında manevra alanı bırakmaya çalıştı. Böylece büyük tepki karşı-sında şimdî anayasa taslağını "bu olmadı" diye geri çekip referandu-mu ertelemeye kalkışmaları olasılığı da var. Cuntanın da, AP'nin de ortak yanları, halktan duydukleri korku. İkisi de sorumluluğu omuzlarından atmaya çalışıyorlar; çelişkileri büyü-yor. Egemen sınıfın daha liberal kesimlerine gelince, onlar da, "Çok sıkımayalım, sonra sosyal patlama olur" diyorlar.

Referandum, ne kadar anti-demok-ratik koşullarda yapılsa yapılsın, cunta istese de, istemesede sınırlı olanaklar açılıyor. Profesör Soysal, Milliyet'te "Bugünden Kasım ayına kadar uzanan zamanı iyi değerlen-dirmek gerek" diye yazdı. Bugünkü olanakları değerlendirmek, referan-dumda cuntayı yenemezsek, yarın bu olanaklar yok olacak. Demokrasîye geçmek bir yana, bugünden de geriy-e adım atılacak. Nitekim Evren Erdek'te, "Halk anayasayı kabul etsin. Ondan sonra artık iltiraz yok" diyor!.. Sınırlı legal olanakları şimdiden sonuna kadar değerlendirmek ve onları geniş-letmek için savaşım vermek gerek.

Gençlere, toptukulara, yurt dışın-da ki işçilere oy hakkı için savaşım!.. Genel af için, MHP dışında partilere, sendikalara, örgütlere özgürlük için, söz, toplantı, gösteri özgürlüğü için savaşım!.. HALKIN SERBESTÇE HAYIR DİYE BİLME ÖZGÜRLÜĞÜ için savaşım!..

Artık salt demeciler vermekle yetini-lemez. Olsaın geniş muhalefet "12 EYLÜLCÜ ANAYASAYA HA-YIR!" belgisi etrafında gücünü bir-leştirmelidir.

kısa... kısa...

■"Resmî Gazete'nin 25 Temmuz 1982 günlü sayısında, Türkiye Cum-huriyeti Hükümeti ile Dünya Bankası arasında imzalanan antlaşmanın met-ni yayımlandı. Buna göre, Dünya Ban-kası, verdiği 304 milyon dolarlık kredi için, Türkiye'nin tüm kamu mallarına ipotek koyabilecek! Merkez Bankası'nın altın ve döviz varlığı da içinde olmak üzere, tüm devlet daireleri, Kamu İktisadî Teşebbüsle-ri ipotek altına alınıyor!

■ABD'li Senatörler Zablocki, Solarz, McCluskey, Tower "generallerin yeni anayasa tasarisini memnuniyetle karşı-ladık. Bu anayasa ABD'nin Türkiye'ye daha çok silah satmasına destek olacak" dediler.

■NATO Başkomutanı General Rod-gers'in ardından, NATO Güney Avru-pa Müttetik Kuvvetleri Başkomutanı Oramiral William Crowe Türkiye'ye geldi. Malatya Erhaç'daki, Erzurum'daki Honest John adı verilen nükleer başlıklı füzeleerin yerleştirildiği bu ABD üsleri, Van ve Kars hava alan-larını denetledi. TRT'de Amiral Crow'nun gezisi "turistik bir gezi" olarak verildi.

■Van hava alanının pistleri, B-52 bombardıman uçaklarının inip kal-bılabileceği biçimde 2600 metreden 2750 metreye uzatılıyor. Bu hava alanı, 10 Mayıs'tan bu yana tüm sivil uçuşlara kapatıldı.

■Amerikan "New York Times" gazete-sinde askersel yorumcu D. Middle-ton şöyle yazıyor: "Türkiye toprak-ları, her zaman Sovyetler Birli-ği'ne, öteki sosyalist ülkelere karşı, NATO'nun bir sırcama tahtasıdır. Şimdi bu topraklar, kullanım alanı yakındaki bölgesine de uzanan bir sırcama tahtası durumuna getiriliyor"

Silahlı yeni-sömürgecilik

►Başı 3. sayfa

Filistin Kurtuluş Hareketine karşı düzenlediği sayısız cezalandırma seferleri. Ve son olarak İsrail-ABD ortak-lığının, petrol bölgesi Ortadoğu'nun haritasını bomba ve kanla yeniden çizmek, Filistin Kurtuluş Hareketini ezmek üzere Lübnan'a düzenlediği barbarca saldırı...

Tüm bunların bir tek anlamı vardır: Silahlı yeni-sömür-gecilik... Bu, artık siyasal bağımsızlığın kavuşmuş, ama ekonomik bağımsızlık, geri kalmışlıktan kurtulmak için yeni-sömürgeçliğe karşı savaşım veren gelişmekte olan ülkelere karşı açık bir terör politikasıdır. Eski tip sömür-geçiliğin, ekonomî dışı zor kullanma, silahlı zorbalık yöntemlerinin, yeniden uygulanmaya konmasıdır. Elsen-hower doktrininin, 1950'lerin politikasının canlanmasıdır.

TBK davası

►Başı 4. sayfa

her kuruluşu "Sovyet uydu-su"ka-bul eden mantıktır. Geriye ne kalı-yor? Silah tekelileri ve bir avuc mil-liaristten başka?..

Savcı İddianamesinde barışın "mu-kaddes" olduğunu, sözümona kabul ediyor. Ama aynı anda da "Helsinki Konferansı Sonuç Belgesini", yani altında Türkiye Cumhuriyeti'nin im-zası bulunan barış ve yumuşama

belgisi'ni kamuoyuna tanıttığı gerek-cesiyle TBK Komitesi'ni suçluyor.

Ve savcı, insanın yaşama hakkının kutsalılığı için, barış için çağa göste-ren bu insanları, "İllegal için örgü-tü" kurmakla suçluyor!.. Sorumsuz-luğun bu kadarına ne denebilir? Sav-cıya göre, Barış Komitesi yöneticile-ri "Türkiye'nin dış ülkelerdeki say-gınlığını zedelemişler"!!.. Ülkemizin saygınlığını gerçekten zedeleyen kim? Savaş kışkırtıcısı Reagan'ın da-yatmalarına boyun eğen cunta değil mi? ABD'nin İsrail'e desteğini Bir-

"Sovyet tehlikesi", "uluslararası terörizm" gibi kılıflar arasında bağımsız ülkelerin ulusal kaynaklarını, silahlı tehdit ve zorbalıkla yok pahasına kapatma girişimidir. Onların topraklarını, "Cevik Kuvvet" adlı, ABD yeni-sömürgeci vurucu güçlerine acımlarına zorlamaktır.

Dünyanın her hangi bir köşesindeki, hele bizimizdeki böylece cezalandırma ve gözdağı gelişimleri ülkemiz, halkımız için de bir tehdittir, gözdağıdır.

Emperyalizme karşı ulusal kurtuluş savaşı vererek ku-rulmuş, bugün yeni-sömürgeçiliğin bir hedefi durumuna gelmiş Türkiye Cumhuriyeti'nin yeri, "silahlı yeni-sömür-geçiliğin" safaları olamaz. Ulusal çıkarlarımız, barışın çıkarları, ABD'nin başını çektiği ve bizim gibi gelişmek-te olan ülkelere yönelik bu silahlı zorbalığa, terörizme karşı savaşımların safalarında yer almazmış gerektiriyor. İşçi sınıfımızın dış politikası budur.

İşçisi Millîyetler'de kinamaktan kaç-ırılan ABD'li daritirimi korkusu ile İsrail'i diplomatik ilişkilerini kes-meyen cunta değil mi?

Hepsinden önemlisi: Türkiye'nin saygınlığını asıl ayaklar altına alan, bu davanın kendisi değil mi? Dün-yanın neresinde Barış Komitesi ya-saklanıyor? Yöneticileri zindanlara atılıyor? 30 yıl hapis istemi ile yargılanıyor?

Bu dava ile cunta hem ulusa, hem insanlığa karşı suç işlemektedir. İn-sanlık suçu işlemektedir.

MİLİTANLARDAN

Makinalar yığınlarından korksun

İki yıl önce 22 Temmuz 1980 günü, Kemal Türkler'in öldürüldüğü haberini saat 10'a doğru aldık. Hepimizden hemen üstünde birleştiği kani, bu iş faşistlerin yaptığı, arkalarında da en gerici tekelci patronların olduğu oldu. Öfke ve üzüntümüz, iş bırakma şeklinde dile geldi... Sıkıyönetim, fabrikaların çevresindeki tankları, başkaları arttırdı. Ama söktü. 24 Temmuz günü, işçiler, emekçiler, demokratlar, Merter'e, DİSK Genel Merkezinin önüne aktı. Türkler'in cenazesinin önünden geçerek, bu sendika önderine şükranlarını; faşistlere hincini dile getirdi... O gün, fabrikaya, yalnız İstanbul'da değil, tüm Türkiye'de işçilerin, memurların, emekçilerin de iş bıraktıkları haberleri geldi. 25 Temmuz günü yapılan cenaze töreninde ise DİSK'li, Türk-İş'li tüm fabrikalardan işçiler oluk oluk boşandı. Sıkıyönetim, "cenaze 2-3 bin kişinin katılmasına izin verilir" demişti, cenaze törenine 2-3 yüzbin kişi katıldı! Sıkıyönetimin Aksaray meydanının dört bir yanına kurduğu makinalar, yığdığı zirhlı araçlar, namusuna kurşun sürülmüş silahlar, emekçilerin faşistlere karşı yürümelerini engellemedi. Anadolu'nun dört bir yanından gelen işçi kâfileleri, İstanbul'un girişlerinde kuruluş barikatlarının önünde birlerce kişilik yığınlar oluşturmuşlar. Her bir barikatın önünün ayrı bir miltine döndüğünü gören sıkıyönetim barikatları açmak zorunda kalmış. Türkiye işçi sınıfının yüzbinlerce temsilcisi, Türkler'in cenazesinde bir araya geldiler. DİSK Genel Başkanı Baştuğ, yaptığı konuşmada, Türkler'in savaşım yolunu bırakmayacağına bütün işçiler adına söz verdi. TGP Genel Başkanı Behice Boran'dan, Türk-İş Genel Başkanına kadar, işçi örgütü yöneticileri, demokratların hepsi oradaydı.

Bugün durum daha beter, tepemizde cunta var, bütün örgütler kapatılmış durumda. Ama cuntaya karşı biraraya gelmek yine mümkün. 25 Temmuzda sıkıyönetimin barikatlarını aşip biraraya gelen işçilerin, demokratların bugün de cuntanın baskısına karşı birleşebileceklerine yürekten inanıyorum.

Uzel'den bir işçi

Anayasaya hayır

Sendika temsilcisiydim. Şimdi kaçışım. Eski işyerimden arkadaşlarım-la tanıştık. Cuntanın işçi düşmanı anayasasına karşı savaşım veriyoruz. Arkadaşlar diğer işçilerle, tanıdıklarıyla konuşuyorlar. Anayasanın işçi düşmanı, halk düşmanı yüzünü anlatıyorlar...

Cuntanın referandumu demokratik olmayacak: Partiler kapalı, sendikalara çalışmak yasak. Pek çok sendikacıya konuşmak bile yasak. Bunları da anlatıyor arkadaşlar. Buna karşın ismini seçim kütüğüne yazdırmak, oylama günü sandık başına gidip "red" oyu vermek gerektiğini anlatıyorlar. Birkaç arkadaş partinin radyo yayınlarını da dinliyoruz. Öğrendiklerimizi öğretiyoruz... Aydınlarımıza gazetecilere, yazarlara, profesörlere de şimdi büyük sorumluluk düşüyor. El kalem tutan insanlar da her türlü olanaktan yararlanıp halkı "Hayır" demeye çağırmalılar...

Mehmet K., İstanbul

Dişarbakır'da cunta zulmü

Dişarbakır 5 No'lu ceza ve tutuk evinde 5 tutuklu yakılarak öldürüldü. 18 Mayıs sabahı, 5 tutukluyu baltalıyere sararak yaktılar. Tutukluların cenazeleri 25 Mayıs günü Urfa, Siverek, Mardin, Hıvan ve Çermik'e gönderildi. Dişarbakır Sıkıyönetim ve cezaevi yetkilileri cinayeti halktan saklayıp örtbas etmek istiyorlar... Bu cezaevinden tahliye olanların büyük çoğunluğunda verem görülüyor. Gerecek cezaevinde, gerekse halk arasında bu barbarlıklara karşı derin bir tepki var.

Genco K., -Dişarbakır

"Operasyon"

4 Haziran 1982 günü, Dişarbakır'ın Çermik ilçesinde, Birvaran, Yeniköy, Sinek Köyü, Suznuq, Trendere'de geniş çaplı operasyon uygulandı. Yüzden fazla yurttaş tutuklandı. Köylerde tüm kadın ve erkeklerin üzerlerini, evlerini aradılar. Birvaran'da Hüseyin Aslanca'nın erkekliğine ip bağlayıp köy meydanında gezdirdiler. Eşiyile birlikte kıyasıya dövüldü. Bu insanlık dışı işkenceler köylerde büyük nefret yarattı. Öte yandan yine Çermik'te Lise Müdürü Hacı Özer ve 8 öğretmenin değişik bahanelerle gözaltına alındıklarını duydum.

Hasan D., -Dişarbakır

Terör sökmedi

Adana Tekel fabrikasında 29 Mayıs 1982 günü yapılan Tek Gıda-İş 1 No'lu şube delegeleri seçimleri, tüm gerici faşist oyunlarına karşın ilerici-devrimcilerin listesi büyük çoğunlukla kazandı. İlericiler 400 karşıt oya karşılık 900 oy aldılar. Bu başarı, en ağır gerici-faşist baskıları ve terör ortamında kazanıldı.

Aslında bu seçimlerin 6 ay önce, yani Tek Gıda-İş Genel Kurulu öncesi yapılması gerekiyordu. Genel Müdür "İşyeri güvenliği" gibi sudan gerekçelerle seçimleri erteletti. Tekel Müdürü Doğan Sargın fabrikaya MHP'li faşistleri doldurdu. Alevi-Sünni ayırımından yararlanıp baskı ve terör uyguladı. MHP'li Mahmut Türkler ve Bekir isimli faşistler işletme şefliğine, U.O. Kozan'la, Cahit adlı faşisti tekel emniyet Amirliğine atadı. İlerici işçileri isten atıldılar. İşçilerin birbirleriyle sızlanışması bile yasak edildi. Faşistler kadınları, kızlara sözle ve elle sarkıntılık ediyorlar, şikâyet edene disiplin cezası veriliyordu.

Bu baskılar işçilerin savaşım azmini geriletmedi, tersine bile, 600 imzalı bir dilekçe ile sıkıyönetime, bakanlığa, Tek Gıda-İş Genel Merkezine başvurdular. Sarkıntılık olaylarından şikâyetçi oldular. "Soruşturma yapılacaktır" diye Sıkıyönetimden bir subay geldi. Kadınları tek tek çekip, "İşin içinde komünistler de var, dilekçe aleyhlinize olur" diye tehdit etti. Bir işçi şöyle diyor: "Faşistler bu subayın karısına sarkıntılık etse de karısı kendisine şikâyetle bulunsa, acaba ona da 'sus sesini çıkarma, işin içinde komünistler var' mı diyecek?" Elbette komünist işçiler tüm işçilerle birlikteydi. Kadın işçilerin zihin namusunu iş düşmanları faşistlere karşı korumak için en korkusuzca, en ön sırada savaşanların arasında, onlar vardı.

Tehditler, işçileri yıldıramadı. Sonunda rezil olan faşist kafalı başkanlık müfettiş görevden alındı. Ama baskılar durmadı, arttı. İşçilerin başkanı adayı H.İş'li ve seçim arifesinde de 4 işçi arkadaş gözaltına alındı. Faşistler, polise yapılan başvurulara karşın serbestçe dolayış seçim propagandası yapıyorlar, işçileri tehdit ediyor, saldırıyorlardı.

Faşistler, baskılarıyla zorbalıkla bir kısım AP'li ve MSP'li işçi arkadaşları da boyun eğdirdiler. Seçimlerde liste hazırlarken türlü hilelere, sahteliğe başvurdular. Tüm bunlara karşın seçimde faşistlerin listesi ezildi, ilerici ve devrimci adayların ortak listesi, tüm delegelikleri aldı.

Feridun G., -Adana

TKP'nin Sesine kulak ver!

Hergün saat 5'de 25 m, 11820kHz
Saat 7,9,11,13,17,19'da 31m,
9585 kHz Saat 21, 23,01'de 49 m
6200kHz

Pazar günleri bunlara ek olarak
saat 15'de 31m 9585 kHz